

8. Zadania do wykładu
analiza 3B

- Znaleźć równanie płaszczyzny stycznej powierzchni w podanym punkcie (x_0, y_0, z_0) i zbadać gładkość w (a) i (b).
  - $x = 2u, y = u^2 + v, z = v^2$, w $(0, 1, 1)$.
  - $x = u^2 - v^2, y = u + v, z = u^2 + 4v$, w $(-\frac{1}{4}, \frac{1}{2}, 2)$.
  - $x = u^2, y = u \sin e^v, z = \frac{1}{3}u \cos e^v$, w $(13, -2, 1)$.
- Znaleźć wzór na wektor normalny do powierzchni.
  - $x = 3 \sin \varphi \cos \psi, y = 2 \sin \varphi \sin \psi, z = \cos \varphi$, dla $\varphi \in [0, \pi]$ i $\psi \in [0, 2\pi]$.
  - $x = \sin v, y = u, z = \cos v$ dla $u \in [-1, 3]$ i $v \in [0, 2\pi]$.
  - $x = (2 - \cos v) \cos u, y = (2 - \cos v) \sin u, z = \sin v$, dla $u, v \in [-\pi, \pi]$, zbadać gładkość.
- Znaleźć równanie płaszczyzny stycznej do powierzchni w podanym punkcie.
  - $x = u^2, y = v^2, z = u^2 + v^2$, w $u = v = 1$.
  - $z = 3x^2 + 8xy, x = 1, y = 0$.
  - $x^3 + 3xy + z^2 = 2, x = 1, y = \frac{1}{3}, z = 0$.
- Rozważmy powierzchnię określoną przez $\Phi(r, \theta) = (r \cos \theta, r \sin \theta, \theta)$, $0 \leq r \leq 1$ i $0 \leq \theta \leq 4\pi$. Naszkicować i opisać tę powierzchnię. Znaleźć wzór na wektor normalny. Pokazać, że dla punktu (x_0, y_0, z_0) leżącego na powierzchni, odcinek poziomy długości 1 od osi z przez punkt (x_0, y_0, z_0) leży na powierzchni i na płaszczyźnie stycznej.
- Obliczyć pole powierzchni helikoidy z zadania 4.
- Obliczyć pole powierzchni torusa $x = (R + r \cos \varphi) \cos \psi, y = (R + r \cos \varphi) \sin \psi, z = r \sin \varphi$, gdzie $\varphi, \psi \in [0, 2\pi]$. Co by się stało, gdyby dopuścić $\varphi, \psi \in [0, 4\pi]$?
- Niech $\Phi(u, v) = (u - v, u + v, u)$ i D będzie kołem jednostkowym w płaszczyźnie uv . Obliczyć pole powierzchni $\Phi(D)$.
- Obliczyć pole powierzchni fragmentu sfery jednostkowej wyciętego przez stożek $z \geq \sqrt{x^2 + y^2}$.
- Znaleźć parametryzację powierzchni $x^2 - y^2 = 1$, gdzie $x > 0, -1 \leq y \leq 1$ i $0 \leq z \leq 1$. Wyrazić pole powierzchni za pomocą całki.
- Obliczyć pole powierzchni określonej przez $x + y + z = 1, x^2 + 2y^2 \leq 1$.
- Znaleźć pole powierzchni wykresu funkcji $f(x, y) = \frac{2}{3}(x^{\frac{3}{2}} + y^{\frac{3}{2}})$, leżącego ponad kwadratem $[0, 1] \times [0, 1]$.
- Obliczyć $\int_S xy \, dS$, gdzie S jest powierzchnią czworoscianu o ścianach $z = 0, y = 0, x + z = 1$ i $x = y$.
- Niech $\Phi(u, v) = (x(u, v), y(u, v), z(u, v))$ $(u, v) \in D$ będzie parametryzacją powierzchni S . Niech $E = \|T_u\|^2, F = T_u \cdot T_v$ i $G = \|T_v\|^2$. Pokazać, że $\|T_u \times T_v\| = \sqrt{EG - F^2}$ i $A(S) = \int_D \sqrt{EG - F^2}$. Jaką postać przybierze wzór, gdy wektory T_u i T_v będą zawsze prostopadłe?
- Obliczyć $\int_S z \, dS$, gdzie S jest górną półsferą o promieniu a .
- Obliczyć $\int_S xyz \, dS$, gdzie S jest trójkątem o wierzchołkach $(1, 0, 0), (0, 2, 0)$ i $(0, 1, 1)$.
- Obliczyć $\int_S z \, dS$, gdzie S jest powierzchnią $z = x^2 + y^2, x^2 + y^2 \leq 1$.
- Obliczyć $\int_S z^2 \, dS$, gdzie S jest brzegiem sześcianu $[-1, 1] \times [-1, 1] \times [-1, 1]$.
- Obliczyć masę sfery o promieniu R , gdzie gęstość masy w punkcie (x, y, z) jest równa odległości tego punktu od ustalonego punktu (x_0, y_0, z_0) tej sfery.

19. Metalowa powłoka S ma kształt górnej półsfery o promieniu R . Gęstość masy w (x, y, z) wynosi $\rho(x, y, z) = x^2 + y^2$. Znaleźć całkowitą masę S .
20. Znaleźć środek masy części sfery o promieniu R leżącej w pierwszym oktancie, przy założeniu, że masa jest proporcjonalna do powierzchni.
21. Załóżmy, że temperatura w punkcie przestrzeni jest dana wzorem $T(x, y, z) = 3x^2 + 3z^2$. Obliczyć przepływ ciepła przez powierzchnię $x^2 + z^2 = 2$, $0 \leq y \leq 2$, przy $k = 1$.
22. Obliczyć przepływ ciepła przez sferę jednostkową, jeśli $T(x, y, z) = x$. Podać interpretację fizyczną wyniku.
23. Niech S będzie powierzchnią zamkniętą złożoną z górnej półsfery jednostkowej i jej podstawy $x^2 + y^2 \leq 1$, $z = 0$. Niech $E(x, y, z) = (2x, 2y, 2z)$ będzie polem elektrycznym w $\mathbb{R}^3$. Obliczyć strumień elektryczny przez S . Wskazówka: Rozłóż S na dwie części S_1 i S_2 i obliczyć $\int_{S_1} E \cdot dS$ i $\int_{S_2} E \cdot dS$ oddzielnie.
24. Obliczyć $\int_S F \cdot dS$, gdzie S jest powierzchnią półkuli $x^2 + y^2 + z^2 \leq 1$, $z \geq 0$ i $F = (x + 3y^5, y + 10xz, z - xy)$.
25. Znaleźć przepływ pola $F(x, y, z) = (3xy^2, 3x^2y, z^3)$ na zewnątrz sfery jednostkowej.
26. Obliczyć całkę $\int_S F \cdot n dS$, gdzie $F = (1, 1, z(x^2 + y^2)^2)$, a S jest powierzchnią cylindra $x^2 + y^2 \leq 1$, $0 \leq z \leq 1$.
27. Budynek restauracji położony jest na zboczu wzgórza w kształcie półkuli o promieniu $2R$ tak, że wewnątrz znajduje się pomiędzy powierzchnią półkuli i cylindrem $x^2 + (y - R)^2 = R^2$, $0 \leq z \leq 2R$. Obliczyć powierzchnię pionowej ściany restauracji. W typowy letni dzień w otoczeniu restauracji temperatura wynosi $T = 3x^2 + (y - R)^2 + 16z^2$. Intensywność przepływu ciepła $V = -k\nabla T$ (gdzie k jest stałą zależną od stopnia izolacji ścian) poprzez ściany restauracji (włącznie z sufitem i ścianą dotykającą wzgórza) powoduje napływ ciepła. Jaki jest całkowity przepływ ciepła? (Wynik będzie zależny od R i k .)
28. (a) Silna jednostajna ulewa powoduje przepływ wody zgodnie z polem wektorowym $F(x, y, z) = (0, 0, -1)$. Znaleźć całkowity przepływ przez powierzchnię stożka $z = (x^2 + y^2)^{1/2}$, $x^2 + y^2 \leq 1$.
 (b) Mocny wiatr powoduje, że deszcz zaczyna padać pod kątem 45° i jest opisany przez pole $F(x, y, z) = -(\sqrt{2}/2, 0, \sqrt{2}/2)$. Jaki teraz jest przepływ wody przez stożek?